

Uppsummering i Svalöv

Skörden är avklarad i projektfältet på Svalövsgården, men när detta skrivs är betorna ännu inte levererade. De slutsatser vi kan dra gäller nematodförekomst, jordbearbetning och ogräsbekämpning. Resterande frågeställningar kring exempelvis varierad fosforgiva och optimalt fröantal vid olika jordart tittar vi närmare på i regelrätta försök.

Innan sådden i våras gjordes en provtagning för att titta på förekomsten av nematoder i det tänkta projektfältet. Det var både situationen för betcystnematoder och frilevande nematoder som skulle undersökas. Inga betcystnematoder hittades, men väl en relativt stor förekomst av frilevande nematoder. Främst var det två arter av rotsårsmematoder, *Pratylenchus thornei* och *Pratylenchus neglectus* som hittades i högre antal. Detta är nematoder med ett brett värdväxtspektrum, som bland annat angriper och gyn-

Frilevande nematoder ställer till det. Greniga betor där nematodförekomsten var som högst strax innan skörd.

Upptagning pågår. Skörden av årets projektfält gjordes i slutet av oktober respektive en bit in i november.

Projekt Svalöv

DEL 3

nas uppföringsmässigt av stråsäd och klöver. Sockerbetor och raps är sämre värdväxter, men kan ändå drabbas av skador. För sockerbetornas del verkar *P. thornei* vara den allvarligare av de två. Det fanns också en mindre förekomst av släktet nålnematoder, *Longidorus*.

Greniga betor

De frilevande nematoderna av släktet *Pratylenchus* har minskat kraftigt under säsongen, men det var ändå relativt lätt att hitta greniga betor i områden där tätheten tidigare varit hög. Förekomsten av nålnematoder har däremot ökat på flera

av provplatserna och där den högsta förekomsten fanns växte betorna betydligt sämre och var överlag både små och greniga, vilket ger stort spill vid upptagning.

Infiltration

Den som läst tidigare artiklar i Betodlaren kring Projekt Svalöv kanske kan dra sig till minnes att det fanns två olika bearbetningsstrategier i det aktuella fältet. Vi mätte vid tidpunkten för sådd en tydlig skillnad i infiltration mellan den del av fältet som var plöjd i jämförelse med den delen som enbart hade bearbetats med kultivator ner till cirka 20 cm djup. Vid en uppföljande mätning på fler platser några veck-

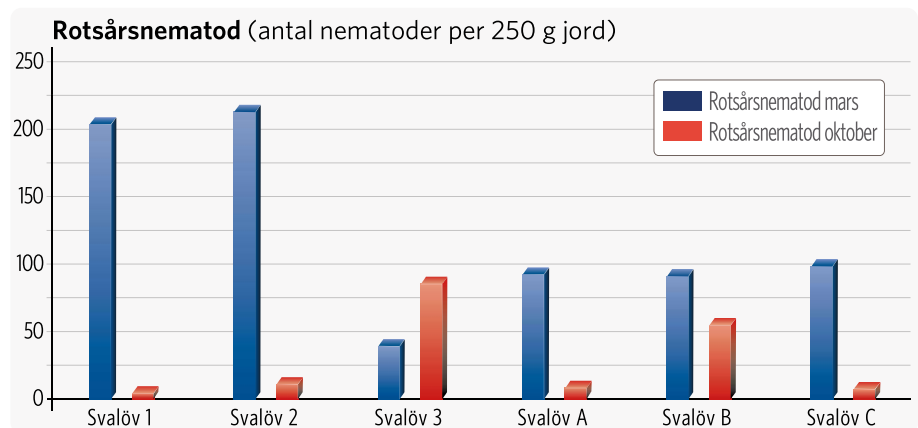
or senare fanns förvisso en viss skillnad kvar, men då betydligt mindre. Tendensen fanns dock kvar att infiltrationshastigheten var lägre i den plöjda delen av fältet, mest sannolikt till följd av sämre förhållanden i samband med plöjningen. Det har däremot inte gått att se några skillnader i betornas tillväxt under säsongen mellan de båda jordbearbetningsstrategierna, vare sig för ögat eller med satellitbilder som bas.

En bra gröda – bästa ogräsbekämparen

I förra numret av Betodlaren beskrev vi problematiken med bristande plantantal i en del av Svalövsfältet. Ett glest bestånd lämnar också utrymme för ogräsen. Detta fenomen har vi sett på fler platser under säsongen som gått, när plantantalet varit glest. Mestadels har anledningen varit de mindre gynnsamma betingelserna för uppkomst i början av april, medan orsaken här var bristande grobarhet i överlagrat

Högvuxna ogräs stjäl ljus. Rapsen gavs utrymme där plantantalet i betorna var lågt.

Gott om frilevande rotsårsnematoder. Nematodförekomsten analyserades utmed tre linjer, 1-3, respektive tre positionsbestämda mindre områden, A-C. Provtagning gjordes både innan sådd och innan skörd.

frö. Där det nu vid skörd syns tydligt lägre plantantal i vissa rader var också förekomsten av högvuxna rapsplantor påtaglig.

Svar i andra projekt

I Projekt Svalöv har vi, som tidigare nämnts, varierat både fröantal efter lerhalt och fosforgiva efter resultatet av markkarteringen. För att på ett bra sätt kunna utvärdera effekten på skörd och kvalitet av de olika insatserna i fältet skulle det krävas ett mycket stort och kostsamt jobb. Då är det enk-

lare och effektivare att titta på enskilda faktorer separat.

Det finns därför exempelvis en försöksserie där vi undersöker vilket fröantal som är optimalt på olika jordtyper inom samma fält. Vi har också växt-näringsförsök där olika fosforstrategier testas beroende på markens fosforinnehåll.

I en annan artikel i detta nummer av Betodlaren berättas också om den omfattande jordprovtagningen på Ädelholm. Där kommer vi i nästa års sockerbetsfält att mäta skörden på alla de tio provpunkterna per hektar där jordproverna är tagna.

Kanske kan vi då se samband mellan exempelvis skörd och växt-näringsstatus på respektive punkt!? Dessutom kommer skördedata, från en i dagarna nyinstallerad skördekarteringsutrustning, förhoppningsvis att ge svar på hur skörden varierar över hela fältet. Arbetet med att öka precisionen i sockerbetsodlingen fortsätter alltså.

Rikard Andersson
NBR Nordic Beet Research